

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LV. — Wydana i rozesłana dnia 15. czerwca 1897.

Treść: № 128. Rozporządzenie, dotyczące się mianowania fachowych sędziów obywatelskich z grona znawców górnictwa.

128.

Rozporządzenie Ministrów sprawiedliwości i rolnictwa z dnia 1. czerwca 1897,

dotyczące się mianowania fachowych sędziów obywatelskich z grona znawców górnictwa.

Na zasadzie §. 99 ustawy o organizacji sądów (ustawa z dnia 27. listopada 1896, Dz. u. p. Nr. 217), rozporządza się w skutek Najwyższego postanowienia z dnia 29. maja 1897 w przedmiocie wykonania §§. 20 i 21 rzeźzonej ustawy:

Mianowanie.

§. 1.

Fachowych sędziów obywatelskich z grona znawców górnictwa dla sądów obwodowych i krajowych w załączce Nr. 1 oznaczonych, które wykonywają sądownictwo w sprawach górnictwa w pierwszej lub drugiej instancji, mianuje Minister sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem rolnictwa.

Mianuje się na zasadzie wniosku opiniującego posiadaczy zakładów górniczych i hutniczych (§. 5) okręgu, tudzież osób, które w prowadzeniu tych zakładów biorą udział (oficyalistów), na okres trzechletni; zamianowanie powtórne nie jest wzbronione (§. 20 ustawy o organizacji sądów).

Fachowi sędziowie obywatelscy, występujący z powodu upływu ich okresu urzędowania, pozostawać mają w urzędzie aż do ponownego obsadzenia ich miejsc.

§ 2.

Dla każdego z sądów obwodowych i krajowych, w załączce Nr. 1 wymienionych, mianować należy po trzech fachowych sędziów obywatelskich z grona znawców górnictwa. Z nich winien zawsze jeden należeć do kierowników przedsiębiorstwa górniczego w myśl ustawy z dnia 31. grudnia 1893, Dz. u. p. Nr. 12 z r. 1894 mianowanych i przez władzę górnictwa uznanych.

Wniosek opiniujący posiadaczy zakładów i osób biorących udział w prowadzeniu tych zakładów.

§. 3.

Gdy ma być obsadzone miejsce fachowego sędziego obywatelskiego, prezydent trybunału winien uwiadomić o tem starostwo górnictwa. Jeżeli jest kilka miejsc opróżnionych, podać należy ilość miejsc, które mają być obsadzone. Również oznajmić należy, czy i w jakim stosunku mają być we wniosku uwzględnione osoby, biorące udział w prowadzeniu zakładów górniczych i hutniczych.

§. 4.

Starostwo górnictwa winno niezwłocznie postarać się o wniosek posiadaczy zakładów górniczych i hutniczych okręgu, tudzież osób biorących udział w prowadzeniu tych zakładów. Na każde miejsce proponować należy dwie osoby.

Wniosek otrzymuje się drogą głosowania osób w ustępie 1 wymienionych, według postanowień niżej podanych. Głosuje się przez nadesłanie wotów

piśmiennych (kartek z głosami) do starostwa górniczego.

§. 5.

W uczynieniu wniosku przez oddanie kartki z głosem mają prawo uczestnictwa tak posiadacze leżących w okręgu trybunału zakładów górniczych i z posiadaniem zakładu górniczego połączonych zakładów hutniczych, w księdze górniczej jako przynależność zakładu górniczego zapisanych, jak również i kierownicy ruchu, w myśl ustawy z dnia 31. grudnia 1893, Dz. u. p. Nr. 12 z r. 1894 mianowani i przez władzę górniczą uznani (koło wyborcze).

Za niewłasnowolnych posiadaczy zakładów górniczych i hutniczych wykonywać mają prawo głosowania ich zastępcy ustawowi, za osoby prawne i towarzystwa ci, do których według postanowień ustawowych lub statutowych należy reprezentowanie ich na zewnątrz.

Osoby władzy górniczej jako pełnomocnicy w ogólności, albo w myśl §. 188 powszechnej ustawy górniczej wymienione i jako tacy zanotowane mają prawo głosowania w imieniu posiadacza zakładu bez osobnego pełnomocnictwa.

Uprawnieni do wybierania posiadacze zakładów górniczych i hutniczych tworzą razem z uprawnionymi do wybierania kierownikami takich zakładów jedno grono wyborcze.

§. 6.

Na fachowych sędziów obywatelskich wolno proponować tylko takie osoby, które są obywatelami austriackimi, skończyły 30 rok życia, przez zawód swój rozporządzają dokładnymi wiadomościami w zakresie przemysłu górniczego, tudzież znają dokładnie ustawy i zwyczaje w tym zawodzie obowiązujące.

Na te miejsca, które obsadzone być mają kierownikami ruchu w myśl ustawy z dnia 31. grudnia 1893, Dz. u. p. Nr. 12 z r. 1894 mianowanymi i przez władzę górniczą uznanymi, nie można proponować innych osób, tylko takichże kierowników ruchu.

Wniosek dotyczący się innych miejsc, może obejmować także urzędników władz górniczych, c. k. urzędników zarządu górniczego, profesorów akademii górniczych, tudzież inżynierów górniczych przez władzę górniczą upoważnionych.

Osoby, z ustawy lub z rozporządzenia sądu ograniczone w używaniu swoich praw obywatelskich albo w rozporządzaniu swoim majątkiem, tudzież osoby, zostające z urzędnikami sędziowskimi trybunału w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa, który według ustawy stałby na przeszkodzie mianowaniu ich sędziami przy tym trybunale (§. 17,

ustęp 1 patentu cesarskiego z dnia 3. maja 1853, Dz. u. p. Nr. 81), wyłączone są od umieszczania we wniosku.

§. 7.

Głosowanie (§. 4) zarządza i kieruje niem starostwo górnicze lub urzędnik rewizyjny, któremu starostwo to poleci.

Zarządzenie głosowania należy ogłosić przez jednorazowe umieszczenie w gazecie przeznaczonej na obwieszczenia urzędowe.

Oprócz tego wezwać należy osobnemi uwiadomieniami do udziału w głosowaniu osoby według zapisków władzy górniczej do głosowania uprawnione. Zarazem oznajmić należy tym osobom cel głosowania, ilość osób, które mają być proponowane, grupę zawodową, z której kandydatów wziąć trzeba, warunki uprawnienia do głosowania i uzdolnienia do urzędu fachowego sędziego obywatelskiego, jakoteż termin do nadesłania kartki z głosem a wreszcie nadmienić, że pożądaną byłoby rzeczą, aby dla zapobieżenia zbyt wielkiemu rozstrzeleniu się głosów, uprawnieni do głosowania porozumieli się z sobą przed oddaniem głosów.

Z tem uwiadomieniem posłać należy każdemu uprawnionemu do głosowania tyle kartek na głosy, pieczęciami urzędowymi opatrzonych, ile osób ma być proponowanych. Do proponowania osób z koła kierowników ruchu używać należy kartek odmiennej barwy.

§. 8.

Głosowanie odbywa się przez nadesłanie do władzy górniczej głosowaniem kierującej kartek wypełnionych, podpisem wybierającego opatrzonych.

Za proponowane uważa się te osoby, które otrzymają najwięcej głosów. Kartek z głosami, które nadejdą po upływie ustanowionego terminu, nie uwzględnia się przy liczeniu.

Wynik głosowania stwierdza się w osobnym protokole.

§. 9.

Władza górnicza, kierująca głosowaniem, winna niezwłocznie zapytać osoby proponowane, czy chcą przyjąć na okres trzechletni urząd fachowego sędziego obywatelskiego; zarazem wezwać je należy do oświadczenia, czy i o ile im wiadomo, nie istnieje między nimi a urzędnikami sędziowskimi trybunału stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa, któryby stosownie do §. 6, ustęp ostatni wyłączał ich mianowanie. Jeżeli w terminie do tego wyznaczonym nie nadejdzie deklaracja co do przyjęcia urzędu lub jeżeli nadejdzie odmowna odpowiedź, uważa się za proponowane te osoby, które po nich otrzymały naj-

więcej głosów. Osoby te należy w podobny sposób zapytać, czy urząd przyjmują i czy zostają w rzeczonym stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa.

Gdyby proponowani nie przyjęli urzędu, starostwo górnicze może według swego uznania rozpisać nowe głosowanie.

§. 10.

Starostwo górnicze posyła wynik głosowania (§§. 8 i 9) z dołączeniem deklaracji proponowanych jako wybór przyjmują, tudzież własnej opinii temu trybunałowi, przy którym fachowi sędziowie obywatelscy mają urząd sprawować. Następnie wniosek razeni z opinią tego trybunału przekłada się za pośrednictwem sądu krajowego wyższego Ministerstwu sprawiedliwości.

Trybunał pierwszej instancji wydać ma swoją opinię w senacie utworzonym według §. 36 ustawy o organizacyi sądów.

Przysięga fachowych sędziów obywatelskich.

§. 11.

Przysięgę, którą fachowi sędziowie obywatelscy mają złożyć przed objęciem swego urzędu (§. 21, ustęp 1 ustawy o organizacyi sądów), odebrać należy według formuły podanej w rozporządzeniu Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 9. stycznia 1855, l. 25423. Fachowi sędziowie obywatelscy ślubować mają w swojej przysiędze także niezłomne zachowywanie ustaw zasadniczych państwa.

Trzechletni okres urzędowania liczyć się ma od dnia złożenia przysięgi (powołania się na przysięgę już wykonaną).

Uwielbienie o posiedzeniach senatu górniczego.

§. 12.

O rozprawach i posiedzeniach senatu górniczego uwielbienie należy wcześniej fachowych sędziów obywatelskich, ile możności z oznajmieniem przedmiotu rozprawy lub posiedzenia. Gdyby którego z nich zaszła przeszkoda, winien niezwłocznie donieść o tem naczelnikowi trybunału.

Urlop.

§. 13.

Do prośb o urlop i do udzielania urlopu fachowym sędziom obywatelskim, stosują się przepisy §§. 69 aż do 72 patentu cesarskiego z dnia 3. maja 1853, Dz. u. p. Nr. 81 i odnośne postanowienia instrukcyi dla sądów pierwszej i drugiej instancyi, w ten sposób, że:

1. trwanie urlopu nie podlega takim pod względem czasu ograniczeniom, jak urlopy urzędników sędziowskich, i

2. do udzielania urlopu bez względu na czas trwania onegoż, upoważniony jest prezydent trybunału pierwszej instancyi.

Koszta podróży, pobytu i dyety.

§. 14.

Gdyby senat wykonywał czynności urzędowe poza domem sądowym, fachowi sędziowie obywatelscy mają prawo do kosztów podróży i dyet tak samo jak sędziowie trybunału. Koszta podróży i dyety fachowych sędziów obywatelskich oznacza się w wymiarze należącym się urzędnikom VII. klasy stopnia służbowego.

Fachowi sędziowie obywatelscy z grona znawców górnictwa nie mieszkający w siedzibie trybunału, w którym sprawują swój urząd, mają prawo do dyet z powodu przybywania na rozprawy i posiedzenia senatu górniczego, a mianowicie, jeżeli są urzędnikami rządowymi, do dyet odpowiednich ich stopniowi służbowemu, jeżeli nie są nimi, do dyet odpowiednich VII. klasie stopnia służbowego. Koszta te pokrywają się z ryczałtowego na potrzeby urzędowe sądu.

Utrata urzędu.

§. 15.

Fachowi sędziowie obywatelscy nie mogą być w ciągu okresu swego urzędowania ani uwolnieni czasowo od swego urzędu ani z tego trybunału, do którego są mianowani, nie mogą być przeniesieni do innego. Oddalenie od urzędu może nastąpić tylko w myśl postanowień ustawy o organizacyi sądów (§. 21, ustęp 2 ustawy o organizacyi sądów). Czy i w jakich przypadkach przed oddaleniem od urzędu może nastąpić zawieszenie, stanowią o tem §§. 29 aż do 31 ustawy z dnia 21. maja 1868, Dz. u. p. Nr. 46.

Sprzedż zakładu górniczego lub hutniczego albo wystąpienie kierownika ruchu, tudzież jakiegokolwiek inne podczas okresu urzędowania zdarzające się zmiany, któreby zarazem nie nastęrczały ustawowego powodu do oddalenia od urzędu, nie pociągają za sobą utraty urzędu. Utrata obywatelstwa austriackiego sprowadza utratę urzędu.

Postanowienia przejściowe i końcowe.

§. 16.

Asesorowie świadomi górnictwa ustanowieni obecnie przy senatach górniczych w trybunałach pierwszej instancyi przestają sprawować obowiązki swoje z dniem 1. stycznia 1898. Aż do tego czasu stosują się do tych asesorów istniejące przepisy.

§. 17.

Przy załatwianiu wiszących procesów w sprawach górnictwa, które na mocy postanowienia ustawowego mają być prowadzone i rozstrzygnięte według przepisów procesowych dotychczas obowiązujących, uczestniczyć mają od 1. stycznia 1898 zamiast sędziowskiego urzędnika trybunału nowo mianowani fachowi sędziowie obywatelscy z grona znawców górnictwa jako uprawnieni do głosowania członkowie senatu.

§. 18.

Prezydium sądów obwodowych i krajowych, wykonywających sądownictwo w sprawach górnictwa w pierwszej lub drugiej instancji, winni na początku lipca 1897 prosić starostwa górnicze, ażeby dla otrzymania wniosków do mianowania wszystkich fachowych sędziów obywatelskich, którzy przy trybunale według postanowień niniejszego rozporządzenia mają być ustanowieni, zarządziły głosowanie i przywiodły je do skutku. Wnioski

(§. 10) przelżyć należy Ministerstwu sprawiedliwości najpóźniej aż do 15. listopada 1897.

§. 19.

Dnia 1. stycznia 1898 tracą moc swoją wszystkie rozporządzenia i reskrypty, regulujące przedmioty niniejszego rozporządzenia a w szczególności rozporządzenie Ministra kultury krajowej i górnictwa z dnia 5. czerwca 1850, l. 865, reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 27. listopada 1860, l. 28630 (Dziennik rozporządzeń Ministerstwa skarbu Nr. 60), reskrypt Ministerstwa rolnictwa z dnia 7. kwietnia 1873, l. 1315, reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 2. stycznia 1857, l. 7112 (Dziennik rozporządzeń Ministerstwa skarbu Nr. 2), rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości i skarbu z dnia 31. maja 1853, Dz. u. p. Nr. 102, rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 8. października 1855, l. 8002 i rozporządzenie Ministerstw sprawiedliwości i skarbu z dnia 2. maja 1857, Dz. u. p. Nr. 89.

Ledebur r. w.

Gleispach r. w.

S p i s

tych trybunałów pierwszej instancji, które wykonywają sądownictwo w sprawach górnictwa.

Trybunały pierwszej instancji	Obszar (okrąg), na który rozciąga się okrąg senatu górniczego
Sąd obwodowy w St. Pölten . . . . . " " w Steyr . . . . . Sąd krajowy w Salzburgu	Austria poniżej Anizy. " powyżej " Salzburg.
Sąd krajowy w Innsbrucku . . . . . Sąd obwodowy w Trydencie	Sąd krajowy w Innsbrucku tudzież sądy obwodowe w Bozenie i Feldkirchu. Sądy obwodowe w Trydencie i Rovereto.
Sąd krajowy w Grazu . . . . . Sąd obwodowy w Lubnie . . . . . " " w Cylei . . . . . Sąd krajowy w Celowcu . . . . . " " w Lublanie	Sąd krajowy w Grazu. Sąd obwodowy w Lubnie. " " w Cylei. Karyntya. Kraina i Przymorze.
Sąd krajowy w Zadarze	Dalmacya.
Sąd obwodowy w Pilzni . . . . . " " w Moście . . . . . " " w Kutnej Horze . . . . . " " w Chebie	Sąd obwodowy w Pilzni i Piseku i sąd krajowy w Pradze; Sąd obwodowy w Moście, Czeskiej Lipie i Lito-mierzycach. Sąd obwodowy w Kutnej Horze, Budziejowicach, Chrudimie, Jiczynie, Młodym Bolesławiu, Królowej Hradcu, Liberecu i Taborze. Sąd obwodowy w Chebie.
Sąd obwodowy w Ołomuńcu	Morawia i Śląsk.
Sąd krajowy w Krakowie	Galicya zachodnia.
Sąd obwodowy w Samborze	Galicya wschodnia.
Sąd krajowy w Czerniowcach	Bukowina.

